

ОЦІНКА ВИТРАТ З ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ, СПРЯМОВАНИХ НА ПІДТРИМКУ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Єрмолов Андрій Олександрович

студент кафедри фінансів імені С.І. Юрія

Західноукраїнського національного університету

По кожному напрямку бюджетних видатків, що становлять загальну бюджетну стратегію держави, важливі щонайменше три параметри. До них відносяться [2, с. 100]:

– величина фінансових вкладів – державних витрат по конкретній статті бюджету (напрямку, сектору і т. д.);

– період часу вкладів, після якого почнеться повернення коштів (або виникне інший ефект), з розбивкою фінансів за етапами отримання та використання бюджетних коштів;

– величина сукупного доходу, одержуваного за підсумками роботи від розподілу бюджетних коштів (державних видатків), а також доходу (результату) по кожному конкретному напрямку видатків. Звичайно, бюджетна політика включає і фінансування так званих неринкових послуг (держуправління, оборона, освіта, охорона здоров'я та ін.), які також роблять внесок у створення ВВП і створюють певний дохід за здійсненими витратами [5, с. 80].

Один із необхідних, але, безумовно, недостатніх принципів, який може використовуватися при оцінці ефективності бюджету, – це зіставлення видатків та доходів для окремого проміжку часу та для всього періоду бюджетного планування [3, с. 173].

Оцінка видатків державного бюджету на економічну діяльність зазвичай включає кілька аспектів:

1) Структура видатків. Аналіз того, як розподілені бюджетні ресурси між різними секторами економіки (наприклад, промисловість, сільське господарство, інфраструктура).

2) Інвестиції. Визначення обсягу видатків, спрямованих на інфраструктурні проекти, наукові дослідження та інші ініціативи, які сприяють розвитку економіки.

3) Підтримка підприємництва. Оцінка заходів, спрямованих на підтримку бізнесу, включаючи податкові стимули, кредитування та інші заходи, що сприяють створенню та розвитку підприємств.

4) Соціально-економічні програми: Аналіз видатків на програми, що мають вплив на зайнятість, освіту, охорону здоров'я та інші сфери, що визначають економічний розвиток.

5) Взаємодія з приватним сектором: Оцінка заходів, спрямованих на створення умов для приватного підприємництва та інвестицій [1, с. 35].

Така оцінка допомагає визначити, наскільки державні видатки сприяють сталим та ефективним економічним змінам та розвитку.

Ці аспекти враховують різноманітність сфер та вплив бюджетних видатків на економічний розвиток в різних напрямках.

Ключовим завданням кожної держави є сприяння збалансованому розвитку економіки країни, тому вагоме місце у видатковій частині бюджету мають займати витрати, що стимулюють економічний розвиток. Однак, слід зазначити, що витрати на економіку мають значно меншу питому вагу, ніж витрати на соціальну політику. Водночас для нарощування темпів економічного зростання необхідно збільшення витрат держави на економіку та підвищення їхньої ефективності [4, с. 22].

Отже, державний бюджет виконує ключову роль у визначенні фінансових ресурсів для держави і орієнтує їх використання в різних сферах. Це стає можливим завдяки бюджетній політиці та бюджетному механізму.

Бюджет впливає на економічні та соціальні процеси шляхом визначення стратегій та політик, що регулюють розподіл фінансових ресурсів. Він є ефективним інструментом для оптимізації структури доходів населення, реформування соціальної сфери, боротьби з бідністю та підтримки конкурентоспроможності підприємств.

Однак існують суттєві труднощі, які включають в себе фінансове перетягування на бюджет, знижений рівень конкурентоспроможності підприємств і неефективне управління фінансовими ресурсами. Задачею національної бюджетної політики є створення нового підходу до соціального та економічного розвитку, спрямованого на вирішення цих викликів.

У сучасних умовах, проблема навантаження на бюджет виникає через неефективне використання фінансових ресурсів, яке часто є результатом недостатньої координації і контролю над витратами. Знижений рівень конкурентоспроможності підприємств може бути пов'язаний з різноманітними факторами, такими як застаріле обладнання, відсутність інновацій, недостатня якість освіти та навчання працівників. У той час як неефективне управління фінансовими ресурсами може приводити до непродуманих інвестицій, ризиків і втрат.

Метою національної бюджетної політики є перегляд і переосмислення існуючих моделей економічного розвитку з метою забезпечення більшої стійкості та ефективності. Це може включати в себе впровадження нових стратегій для підтримки інновацій, покращення якості освіти та навчання, а також реформування управлінських практик. Спрямована на вирішення цих проблем, нова

модель розвитку повинна стати більш сталою, конкурентоздатною та сприяти вирішенню викликів, що стоять перед економікою [1, с. 35].

Загальна тенденція в суспільному розвитку вказує на необхідність нових підходів до роботи у бюджетному процесі. Підвищення ефективності управління фінансовими ресурсами держави визначається як пріоритетна задача, спрямована на досягнення оптимального рівня добробуту громадян та стабільного соціально-економічного розвитку всіх регіонів країни.

Список використаних джерел:

1. Баранник Л.Б. Фінансове забезпечення системи соціального захисту населення в умовах економічних перетворень : автореф. дис. д-ра екон. наук. 2014. 35 с.
2. Благун І.Г. Бюджетне фінансування соціальних видатків в умовах макрофінансової нестабільності національної економіки. Розвиток економіки України: трансформації та інновації : монографія. 2017. Т. 1. С. 100–115.
3. Ватульов А.В. Фінансова політика в системі державного регулювання економіки. *Економічний вісник університету*. 2017. Вип. 35 (1). С. 170–176.
4. Коляда Т.А. Вплив бюджетних видатків на темпи соціально-економічного розвитку України. *Мукачівський державний університет. Економіка і суспільство*. 2017. Вип. 9. С. 997–1004.
5. Самошкіна О.А. Формування видатків бюджету у системі суспільного розвитку. *Інвестиції: практика та досвід*. 2018. № 21. С. 79–84.